

20. 5. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přivýdělek držitelů zaměstnaneckých karet jako OSVČ

Tento článek se zabývá problematikou výdělečné činnosti jako OSVČ v případě občanů třetích zemí[1] (dále jen „cizinci“). Tyto osoby, nejčastěji držitelé zaměstnaneckých karet, často řeší otázku, zdali mohou vedle výkonu závislé práce jako zaměstnanec, rovněž podnikat jako OSVČ (například výuka cizího jazyka jako přivýdělek). Odpověď na tuto otázku vyplývá zejména ze zákona č. [455/1991](#) Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Další podmínky potom vycházejí ze zákona č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Obecně platí, že na území České republiky může podnikat jakákoli fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené zákonem. V případě cizinců vedle obecných podmínek (svéprávnost a bezúhonnost), případně i zvláštních podmínek provozování živnosti (odborná nebo jiná způsobilost) živnostenský zákon v § 5 odst. 5 navíc stanoví, že zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která má podle zvláštního zákona povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. Tato povinnost se nevztahuje na zahraniční fyzickou osobu, která hodlá na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím odštěpného závodu.

Živnostenský zákon nestanovuje pro cizince žádné zvláštní omezení a podmínky možnosti podnikání jako OSVČ, kromě nutnosti předložit při ohlášení živnosti doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu podle zvláštního zákona, kterým je právě zákon o pobytu cizinců.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona cizinci dokládají svoji bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, jehož jsou občany. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, může cizinec předložit čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce a musí být předloženy do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků. Co se týče cizinců, jimž byla udělena mezinárodní ochrana, tito mohou provozovat živnost (stejně jako jejich rodinní příslušníci) za stejných podmínek jako občané České republiky. Tyto osoby jsou tedy de facto zvýhodněny, neboť prokazují svoji bezúhonnost stejně jako občané ČR výpisem z Rejstříku trestů, který si živnostenský úřad obstarává sám.

Co se týče formy povolení k pobytu na území, živnostenský zákon rozlišuje pouze pobyt na základě víza nad 90 dní a dlouhodobý pobyt. Může se proto jednat oprávnění k pobytu založené například na základě zaměstnanecké karty nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny nebo přímo za účelem podnikání.

Pokud cizinec zamýšlí pobývat na území přímo za účelem podnikání, je dále povinen prokázat zajištění prostředku k pobytu na území. Standardně se jedná o doložení prostředků ve výši 50násobku částky existenčního minima, jestliže se jedná o pobyt za účelem podnikání, který má

vcelku přesáhnout 90 dnů.

V případě cizinců, kteří pobývají v ČR na základě zaměstnanecké karty a kteří by již nechtěli být zaměstnanci, ale pouze podnikateli, platí omezení, že mohou o takovou změnu požádat, pokud jsou držiteli platného povolení k dlouhodobému pobytu a na území pobývají po dobu delší než 5 let. Nové povolení k dlouhodobému pobytu nelze udělit v případech uvedených v § 33 odst. 1 nebo 3 s výjimkou případů uvedených v § 42 odst. 2. zákona o pobytu cizinců (povolení za účelem strpění pobytu na území). Nové povolení k dlouhodobému pobytu dále nelze udělit, jestliže cizinec neplnil před podáním žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno. To neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.

Z uvedeného vyplývá, že pokud cizinec v ČR má již povolený pobyt, postupuje při zřizování živnosti jako občan České republiky s tím, že navíc musí doložit doklad, kterým prokazuje povolení k pobytu. V případě, že cizinec teprve žádá o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, vystaví mu živnostenský úřad potvrzení o splnění podmínek k provozování živnosti, které je cizinec povinen přiložit k žádosti. K této žádosti je cizinec dále povinen předložit potvrzení o bezdlužnosti vydaná příslušným finančním úřadem, příslušnou správou sociálního zabezpečení a celním úřadem. Další povinnou přílohou žádosti jsou doklad o uzavřeném cestovním zdravotním pojištění, a to ve výši minimálně 60 000 EUR pokrývající území České republiky.

Pokud cizinec úspěšně projde procesem vyřízení živnosti a podniká v ČR, je stejně jako každý občan ČR povinen se registrovat na finančním úřadě k platbám daně z příjmů (ve lhůtě 30 dnů) a k platbám na sociální pojištění.

Závěr

Pro cizince vykonávající na území ČR závislou práci jako zaměstnanec dává zákon možnost vedle této činnosti zároveň podnikat jako OSVČ stejně jako je tomu u občanů České republiky. Jak vyplývá z živnostenského zákona, v případě že cizinci zamýšlejí podnikat na území České republiky jako OSVČ, je navíc pouze nezbytné mít uděleno vízum k pobytu nad 90 dní nebo povolenu jednu z forem k dlouhodobému pobytu.

Pro cizince - držitele zaměstnanecké karty, vykonávající zároveň výdělečnou činnost jako OSVČ je zásadní povinností, že stále je nezbytné dodržovat účel, pro který byla zaměstnanecká karta vydána - tedy výkon závislé práce jako zaměstnanec. Tento účel potom není možné opomíjet. V takovém případě by totiž mohla být platnost zaměstnanecké karty (a tím i povolení k pobytu) ministerstvem zrušena podle § 46e zákona o pobytu cizinců z důvodů, že cizinec na území neplní účel, pro který mu byla zaměstnanecká karta vydána. Pokud by cizinec přišel o zaměstnání, k zániku zaměstnanecké karty by došlo automaticky podle § 63 téhož zákona po uplynutí doby 60 dní ode dne, kdy cizinci skončil poslední pracovněprávní vztah na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána.

Mgr. Jakub Hanák,

advokátní koncipient

Mgr. Lukáš Pruška,
advokát

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:

Tučapy 240
683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:

Březinova 746/29
616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310

e-mail: info@lawya.cz

[1] Fyzické osoby, které nejsou občany Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru, Švýcarska, ani jejich rodinnými příslušníky.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)

- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)